

6) Lesnictví

2)

- z. č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)
  - Vyhláška č. 78/1996 Sb., o stanovení pásem ohrožení lesů pod vlivem imisí – k § 10
  - Vyhláška č. 79/1996 sb., o služebních stejnokrojích zaměstnanců orgánů státní správy lesů a o jejich označení
  - Vyhláška č. 80/1996 Sb., o pravidlech poskytování podpory na výsadbu minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin a o poskytování náhrad zvýšených nákladů – k § 24, § 36
  - Vyhláška č. 83/1996 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů – k § 23, § 31
  - Vyhláška č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování – k § 25, § 27
  - Vyhláška č. 100/1996 Sb., kterou se stanoví náležitosti žádosti o udělení licence v lesním hospodářství a podrobnosti o udělování licencí v lesním hospodářství – k § 44
  - Vyhláška č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního odznaku a vzor průkazu lesní stráže – k § 32, § 38
  - Vyhláška č. 55/1999 Sb., o způsobu výpočtu výše újmy nebo škody způsobené na lesích – k § 21
  - Vyhláška č. 139/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o přenosu semen a sazenic lesních dřevin, o evidenci o původu reprodukčního materiálu a podrobnosti o obnově lesních porostů a o zalesňování pozemků prohlášených za pozemky určené k plnění funkcí lesa – k § 29
  - Vyhláška č. 423/2011 Sb., o způsobu výpočtu nákladů na činnost odborného lesního hospodáře v případech, kdy jeho činnost hradí stát – k § 37
  - Nařízení vlády č. 30/2014 Sb., o stanovení závazných pravidel poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích a na vybrané myslivecké činnosti – k § 46
- zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin)
  - vyhláška č. 29/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin
  - vyhláška č. 393/2013 Sb., o seznamech druhů lesních dřevin
  - vyhláška č. 132/2014 Sb., o ochraně a reprodukci genofondu lesních dřevin
- zákon č. 289/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa

Orgány státní správy lesů (§ 47 a násl.)

- a) obecní úřady obcí s rozšířenou působností – zbytková působnost (§ 48 odst. 3) včetně NP
- b) kraje – krajské úřady
- c) Ministerstvo zemědělství
- d) lesní stráž - na návrh vlastníka ustanovuje orgán státní správy lesů (§ 38 - § 39a)
- e) Vojenský lesní úřad, Ministerstvo obrany

ČIŽP

Lesní zákon - § 1

- stanovuje předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm →

- upravuje pravidla péče o les včetně jeho obnovy
- účelem je zachování lesa a všech jeho funkcí při trvale udržitelném hospodaření

Les (§ 2):

= lesní porosty s jejich prostředím a pozemky určené k plnění funkcí lesa, (Pokud se jinak typické lesní porosty nacházejí na jiných pozemcích, nejde z hlediska práva o les.)

- lesní porosty - stromy a keře lesních dřevin, které v daných podmínkách plní funkce lesa,
- porost - základní jednotka prostorového rozdělení lesa identifikovatelná v terénu a zobrazená na lesnické mapě (součást lesního hospodářského plánu) -

vyhláška č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování

§ 5

Lesnické mapy

(1) Součástí lesnických map je prostorové rozdělení lesa.

(2) Závazným výchozím mapovým podkladem pro tvorbu lesnických map je katastrální mapa nebo Státní mapa 1 : 5 000 -- odvozená. Lesnické mapy se zpracovávají a zobrazují v geodetickém referenčním systému Jednotné trigonometrické sítě katastrální (S-JTSK).5) Při zobrazení vyšších jednotek prostorového rozdělení lesa, kterými jsou oddělení, dílec (§ 6) se pracuje s geodetickou přesností $0,0004 \times M$ [m], kde M je měřítko mapy. Pro tvorbu lesnických map se použijí mapové značky podle přílohy č. 2 této vyhlášky. Ve vojenských újezdech6) je podkladem pozemková mapa vojenských újezdů. Při zobrazení lesních částí mimo situaci, je součástí lesnické mapy celkový situační nákres.

(3) Lesnickými mapami jsou mapa obrysová, porostní, typologická, těžební nebo těžebně technologická, které se vyhotovují zpravidla v měřítku 1 : 10 000 nebo větším (podrobnějším) a ostatní účelové lesnické mapy, např. organizační, dopravní, mapa dlouhodobých opatření ochrany lesa atd. Na lesnických mapách, které jsou náležitostí plánů, je vždy uvedeno měřítko mapy a přehled mapových značek.

(4) Povinnou náležitostí plánu je lesnická mapa v měřítku alespoň 1 : 10 000, zahrnující všechny vylišené jednotky prostorového rozdělení lesa, pro které je provedeno zjištění stavu lesa.

Pozemky určené k plnění funkcí lesa (§ 3)

Pozitivní vymezení:

a) lesní pozemky = pozemky s lesními porosty a plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy, lesní průseky a nezpevněné lesní cesty, nejsou-li širší než 4 m, a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů

a

b) jiné pozemky = zpevněné lesní cesty, drobné vodní plochy, ostatní plochy, pozemky nad horní hranicí dřevinné vegetace (hole), s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdních komunikací, a lesní pastviny a políčka pro zvěř, pokud nejsou součástí zemědělského půdního fondu a jestliže s lesem souvisejí nebo slouží lesnímu hospodářství U těchto pozemků může orgán státní správy lesů nařídit označení jejich příslušnosti k pozemkům určeným k plnění funkcí lesa.

Negativní vymezení:

školky a plantáže lesních dřevin založené na pozemcích, které nejsou určeny k plnění funkcí lesa, pokud orgán státní správy lesů na návrh vlastníka pozemku nerozhodne jinak.

Pozemek x parcela →

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon)

§ 2

a) pozemkem část zemského povrchu oddělená od sousedních částí hranicí územní jednotky nebo hranicí katastrálního území, hranicí vlastnickou, hranicí stanovenou regulačním plánem, územním rozhodnutím, společným povolením, kterým se stavba umísťuje a povoluje, veřejnoprávní smlouvou nahrazující územní rozhodnutí, územním souhlasem nebo hranicí danou schválením navrhovaného záměru stavebním úřadem, hranicí jiného práva podle § 19, hranicí rozsahu zástavního práva, hranicí rozsahu práva stavby, hranicí druhů pozemků, popřípadě rozhraním způsobu využití pozemků,

b) parcelou pozemek, který je geometricky a polohově určen, zobrazen v katastrální mapě a označen parcelním číslem,

§ 3 odst. 1 písm. a)

Pozemky se evidují v podobě parcel

V pochybnostech rozhoduje orgán státní správy lesů.

Funkce lesa:

- Produkční (hospodářské)
- Mimoprodukční (ekologické) – produkce kyslíku, rekreace, zachycování škodlivin, voda v krajině....

Kategorizace lesů (§ 6)

a) Ochranné – zařazuje orgán státní správy lesů (krajský úřad)

- lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích (sutě, kamenná moře, prudké svahy, strže, nestabilizované náplavy a písky, rašeliniště, odvaly a výsyvky apod.),
- vysokohorské lesy pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy a lesy na exponovaných hřebenech,
- lesy v klečovém lesním vegetačním stupni

b) Zvláštního určení – zařazuje orgán státní správy lesů (krajský úřad)

- lesy, které nejsou lesy ochrannými a nacházejí se
  - v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně,

- v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod
  - na území národních parků a národních přírodních rezervací.
- lze dále zařadit lesy, u kterých veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa je nadřazen funkcím produkčním. Jde o lesy
- v prvních zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v přírodních rezervacích, národních přírodních památkách a přírodních památkách,
  - lázeňské,
  - příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí,
  - sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce,
  - se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinnotvornou,
  - potřebné pro zachování biologické různorodosti,
  - v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích,
  - v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření.
- c) Hospodářské
- všechny ostatní

Lesy pod vlivem imisí

- Napříč všemi kategoriemi
- zařazují do čtyř pásem ohrožení → vyhláška č. 78/1996 Sb., o stanovení pásem ohrožení lesů pod vlivem imisí

§ 1

(1) Území s obdobnou dynamikou zhoršování zdravotního stavu lesních porostů charakterizované stupněm poškození těchto porostů imisemi se zařazuje do pásma ohrožení lesních porostů imisemi (dále jen "pásma ohrožení").

(2) Stupeň poškození lesního porostu je určen podílem středně a silně poškozených stromů z celkového počtu stromů v lesním porostu. Charakteristiky stupňů poškození stromu a porostu smrku jsou uvedeny v příloze této vyhlášky.

(3) Podle dynamiky zhoršování zdravotního stavu se lesy zařazují do těchto pásem ohrožení A B C D

Zakreslují se do lesnických map

Práva a povinnosti vlastníka podle lesního zákona se vztahují i na nájemce, pachtýře a podnájemce, vypůjčitel (§ 58)

Lesy ve vlastnictví státu

- Jménem vlastníka vystupuje správce = Lesy ČR, s. p.
- Zákaz nájmu a podnájmu za účelem hospodaření v lese

Ochrana lesa

- při obecném užívání
- ochrana PUPFL
- před škodlivými činiteli
- při hospodaření

1) Obecné užívání (§ 11, § 19 a násl.)

- Každý má právo:
  - vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí, (pokud vstup neomezuje jiný předpis)
  - sbírat tam pro vlastní potřebu lesní plody a suchou na zemi ležící klest.

- každý je povinen:
  - les nepoškozovat,
  - nenarušovat lesní prostředí (viz zákazy § 20 např. rušení klidu, kouření, sbírání semen, vjíždění...) a dbát pokynů vlastníka, popřípadě nájemce lesa a jeho zaměstnanců.

- Chovatelé včel mohou se souhlasem vlastníka lesa a v zájmu podpory ekologické rovnováhy, opylování rostlin, využití medovice a zlepšení produkce semen lesních dřevin umisťovat svá včelstva na lesních pozemcích
- Na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu může orgán státní správy lesů z důvodu ochrany lesa nebo v zájmu zdraví a bezpečnosti občanů rozhodnout o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa (§ 19 odst. 3)
- Je zakázáno oplocovat les z důvodů vlastnických nebo za účelem omezení obecného užívání lesa; to se netýká lesních školek, oplocení zřízeného k ochraně lesních porostů před zvěří a oplocení obor nebo farmových chovů zvěře. (§ 32 odst. 7)

Zákaz některých činností v lese - § 20

- výčet § 20 odst. 1 (písm. l) – o) se vztahují i na vlastníka)
- roždělávání ohně – zákaz do 50 m od hranice lesa
- organizované nebo hromadné sportovní akce – ohlašovací povinnost

2) Ochrana PUPFL (§ 13 a násl.)

- PUPFL musí být účelně obhospodařovány podle lesního zákona. Jejich využití k jiným účelům je zakázáno. Lze udělit výjimku.
- Řízení podle stavebního zákona jen se souhlasem orgánu státní správy lesů + 50 m od hranice lesa (§ 14 odst. 2)

Omezení a odnětí pozemků (§ 15 a násl.)

Omezení = stav, kdy na dotčených pozemcích nemohou být plněny některé funkce lesa v obvyklém rozsahu

Odnětí = uvolnění těchto pozemků pro jiné využití.

Trvalé X dočasné

- O odnětí/omezení rozhoduje orgán státní správy lesů
- K některým činnostem (§ 15 odst. 3 např. přečerpávací stanice, vrty a studny) není rozhodnutí potřeba

- Odnětí zpravidla podléhá poplatku (40 % obec, 60 % SFŽP)

Ochrana před škodlivými činiteli (§ 32)

Škodlivý činitel = škodlivé organismy, nepříznivé povětrnostní vlivy, imise a fyzikální nebo chemické faktory, způsobující poškození lesa (§ 2 písm. f)),

a) Prevence (§ 32 odst. 1, 4, 5, 6, 8)

Vlastník lesa je povinen provádět taková opatření, aby se předcházelo a zabránilo působení škodlivých činitelů na les – např. monitoring, preventivní opatření proti požáru, škodám způsobeným zvěří, vhodná druhová skladba ....

b) Opatření při mimořádných okolnostech a vzniku nepředvídaných škod (§ 32 odst. 2 a 9) (větrné a sněhové kalamity, přemnožení škůdců, nebezpečí vzniku požárů v období sucha...)

- Vlastník je povinen činit bezodkladná opatření k jejich odstranění a pro zmírnění jejich následků – např. omezení těžby

Podrobnosti ve vyhlášce č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního odznaku a vzor průkazu lesní stráže

---

Ochrana při hospodaření (§ 23 a násl.)

Hospodaření = obnova, ochrana, výchova a těžba lesních porostů a ostatní činnosti zabezpečující plnění funkcí lesa (§ 2 písm. d))

- a) plánování
- b) regulace hospodaření
- c) odborný lesní hospodář
- d) lesní hospodářská evidence

Plánování (§ 23 a násl.)

Oblastní plány rozvoje lesů = nástroj státní lesnické politiky, stanovují rámcové zásady hospodaření pro přírodní lesní oblasti vymezené v příloze č. 1 vyhlášky č. 83/1996 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů,

- Zpracování zadává a návrhy schvaluje Ministerstvo zemědělství
- 20 let, vede ÚHUL

Lesní hospodářské plány = nástroj vlastníka lesa, obsahují např. maximální celková výše těžeb a minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu (závazné parametry)

- ustanovení závazná x doporučující
- Povinně pro lesy nad 50 ha a státní lesy, ostatní dobrovolně
- pořizuje vlastník
- schvaluje orgán státní správy lesů

- Vyhláška č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování
- zpravidla na 10 let
- Lesní hospodářské osnovy
- pro zjištění stavu lesa a pro výkon státní správy
  - pro lesy do 50 ha ve vlastnictví FO a PO, pokud nemají LHP
  - Pořizuje stát
  - při protokolárním převzetí vlastníkem – závazná celková výše těžeb a podíl melioračních a zpevňujících dřevin (lesy nad 3 ha)
- Vyhláška č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování

Regulace hospodaření (§ 29 a násl.)

Obnova a výchova lesních porostů (§ 29 a § 31) –

- Vhodné dřeviny (z odpovídajících lesních oblastí reprodukční materiál lesních dřevin)
- Včas a soustavně → zvyšování odolnosti, zlepšování plnění funkcí lesa

Těžba (§ 31, § 33 a § 34)

- Stanovení parametrů úmyslné
- Šetrná doprava dříví

Těžba (§ 31, § 33 a § 34)

a) nahodilá - přednostně

b) předmýtní (výchova) /mýtní (obnova) úmyslná – stanoveny parametry LHP, LHO, zákon těžby (plocha (max. 1 ha – lze udělit výjimku), stáří lesa (80 let) objem ...) – zalesnění do 2 let

c) mimořádná – podmíněna rozhodnutím orgánu státní správy lesů

- - těžba bez LHO nebo LHP jen souhlasem odborného lesního hospodáře

Meliorace a hrazení bystřin (§ 35)

= biologická a technická opatření zaměřená na ochranu půdy a péči o vodohospodářské poměry - povinností vlastníka lesa

-Je-li z rozhodnutí orgánu státní správy lesů ve veřejném zájmu → hradí stát

- vlastník pozemku je povinen strpět, aby se jeho pozemku užilo v nezbytné míře k přípravě, budování a údržbě zařízení meliorací a hrazení bystřin v lesích a podílet se na realizaci nebo úhradě (financování) prací podle míry prospěchu, který má z jejich provedení

Odborný lesní hospodář (§ 37)

- zabezpečuje vlastníku lesa odbornou úroveň hospodaření v lese
- může být fyzická osoba nebo právnická osoba, která má k této činnosti licenci udělenou orgánem státní správy lesů (§ 41 - § 45)
- pro lesy s LHP povinně, ostatní dobrovolně – pokud si nevybere v lesích LHO, vykonává správce státního lesa

Lesní hospodářská evidence (§ 40)

- Vlastník lesa je povinen vést lesní hospodářskou evidenci o plnění závazných ustanovení plánu a evidenci o provedené obnově lesa v jednotlivých porostech
  - Podrobnosti neupraveny žádným právním předpisem
-

Lesní stráž (§ 38)

- zajišťuje ochrannou službu v lesích při obecném užívání
  - jmenována na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu správního orgánu
    - povinnosti: prokázat se průkazem, nosit odznak, oznamovací povinnost, dohlížet na dodržování povinností spojených s obecným užíváním lesů
    - oprávnění: zjišťovat totožnost, projednat příkazem na místě přestupky, předvést bezodkladně policejnímu orgánu osobu, kterou přistihne při přestupku, nelze-li jinak zjistit její totožnost, požadovat pomoc nebo součinnost orgánů PČR, obecní policie
-

Odpovědnost

- opatření:
  - k odstranění zjištěných nedostatků
    - ke zlepšení stavu lesů a plnění jejich funkcí
  - rozhodnutí o omezení nebo zastavení výroby nebo jiné činnosti v lese až do doby odstranění nedostatků nebo jejich příčin (v případě hrozících škod)
  - přestupky

Obchod s reprodukčním materiálem lesních dřevin

- zákon č. 149/2003 Sb., zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin →
- zásady ochrany a reprodukce genofondu lesních dřevin a podmínky, za nichž lze uvádět do oběhu reprodukční materiál lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určený k obnově lesa a k zalesňování a pro udržování a zvyšování biologické různorodosti lesa včetně genetické různorodosti stromů a pro trvale udržitelné hospodaření v lesích
- reprodukční materiál: semenný materiál, části rostlin, sadební materiál,